

සිංහල ඊනිය - 2

අක්ෂර හා අක්ෂරාණු

දේශමානා

සාහිත්‍ය සූරී

සම්මාන මහා විද්‍යාලය

(c) Sumitha Publishers

ජේ. ඩී. දිසානායක

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

සුමිත පොතක්

සිංහල චිතිය - 2
අක්ෂර හා අක්ෂරාණු

ප්‍රථම මුද්‍රණය 2013

© ජේ. බී. දිසානායක

ISBN 978-955-0335-56-5

(c) Sumitha Publishers

කවරය
සලකුණු රිවර්සන

ප්‍රකාශනය:

සුමිත ප්‍රකාශකයෝ

info@sumithabooks.com

www.sumithabooks.com

මුද්‍රණය:

SRIDEVI

ශ්‍රීදේවී ප්‍රින්ටර්ස් (ප්‍රයිවේට්) ලිමිටඩ්.,

27, පැපිලියාන පාර,

හැඳිමාල, දෙහිවල

දුරකථනය : 2716709

සිංහල ඊනිය

සමාජය යනු මිනිසුන්ගේ එකතුවකි. සමාජයක යහ පැවැත්ම රාජ්‍ය පවතින්නේ මූලික කරුණු දෙකක් මත ය. පළමුවැන්න, එහි පවත්නා 'නීති' සමුදාය යි. දෙවැන්න, එහි පවත්නා 'ඊනිය' සමුදාය යි. නීතියක් ඊනියක් නැති සමාජය අවුලින් අවුලට පත් වේ. නීති හා ඊනිය අතර පවත්නා මූලික වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීම භාෂාවේ ස්වභාවය හඳුනා ගැනීමට මහත් සේ උපකාරී වේ.

විවාහය පිළිබඳව නීති පද්ධතියක් මෙන් ම ඊනිය පද්ධතියක් ද ඇත. විවාහ වන දෙදෙනාගේ වයස් සීමාව ගැන නීතියක් ඇත. විවාහ වන දා මනමාලිය පෝරුවෙහි සිට ගත යුත්තේ කෙසේ ද යන්න ගැන නීතියක් නැත. එහෙත් ඈ සිට ගත යුත්තේ මනමාලයාගේ වම් අත පැත්තෙහි ය යනුවෙන් ඊනියක් ඇත. විවාහ වන දාට 'ජය මංගල ගාථා' කියා ආශීර්වාද කළ යුතු යැයි නීතියක් නැතත් ඊනියක් ඇත.

නීති හා ඊනිය අතර මූලික වෙනස්කම් තුනක් දක්නට ලැබේ. පළමුවැන්න, නීති හා ඊනිය උපදින ආකාරය වේ. නීතිය උපදින්නේ එය කිසියම් බලධර (ඉන්සායන් විසින්) විසින් පමණි. මේ බලය බොහෝ විට පවරන්නේ පාර්ලිමේන්තුවට හෙවත් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට ය. ඊනියක් උපදින්නේ පාර්ලිමේන්තුව වැනි බලධර මණ්ඩලයකින් නොව මුළු මහත් සමාජයෙනි. මඟුල් පෝරුවේ සිරිත් විරිත් සම්මත කොට ගෙන ඇත්තේ ආඥා පනතකින් නොව මුළු මහත් සමාජය විසිනි.

දෙවැන්න, නීති හා ඊනිය සංග්‍රහ කොට ඇති ආකාරය යි. සමාජයකට බල පාන ඒ ඒ නීති කිසියම් ලේඛනයක සංග්‍රහ කොට ඇත. විවාහයට අදාළ සියලු නීති විවාහ ආඥා පනතෙහි ලේඛනගත කොට ඇත. වගන්ති හා උපවගන්ති වශයෙන් ඒ නීති ඉදිරිපත් කෙරේ. එහෙත් විවාහයට අදාළ සිරිත් විරිත් හෙවත් ඊනිය ඇතුළත් ලේඛනයක් නැත.

තෙවැන්න, නීති හා ඊනිය උල්ලංඝනය කළ විට ඇති වන විපාක යි. නීතියක් බිඳ විට එය දඬුවම් ලැබිය යුතු වරදක් වේ. දඬුවම් පැමිණවීම පොලිසියෙහිත් උසාවියෙහිත් කාර්ය භාරය යි. එහෙත් ඊනියක් බිඳ විට පොලිසියෙන් හෝ

උසාවියෙන් දඬුවම් පැමිණෙන්නේ නැත. මඟුලක් නොකා විවාහයක් කර ගත හොත් ඉන් පොලිසියට ප්‍රශ්නයක් නැතත් සමාජයට ප්‍රශ්නයක් ඇති එසේ කරන්නට ඇත්තේ ඇයි දැයි සමාජය විමසන්නට පටන් ගනී. ඒ අනුව නොයෙක් කටකතා පැතිර යනු ඇත. එයින් වන අපහායය උසාවියෙන් ලැබෙන දඬුවමට වඩා බරපතල විය හැකි ය.

භාෂාව සැදී ඇත්තේ නීති පද්ධතියකින් නොව **ඊනිය පද්ධතියකින්** බව අවධාරණය කළ යුතු ය. සිංහලයෙහි අකුරු යෙදිය යුත්තේ මෙසේ යැයි කියා හෝ පද සන්ධි කළ යුත්තේ මෙසේ යැයි කියා හෝ පද හෝ වාක්‍ය සඳා ගත යුත්තේ මෙසේ යැයි කියා හෝ නීතියක් නැත. එසේ කළ යුත්තේ අසවල් ආඥා පනතෙහි එන අසවල් වගන්තිය අනුව යැයි කිව නොහේ.

එසේ වුවද නිවැරදිව අකුරු යෙදිය යුතු ආකාරය (අක්ෂර වින්‍යාසය), පද සන්ධි කළ යුතු ආකාරය (අක්ෂර සුභංගයෝගය), පද සඳා ගත යුතු ආකාරය (පද නාමය) හා වාක්‍ය සඳා ගත කළ යුතු ආකාරය (වාක්‍ය සාධනය) පිළිබඳව ඊනිය පද්ධතියක් ඇත. මේ ඊනිය පනවන ලද්දේ බලධරයන් විසින් නොව භාෂාව භාවිත කරන්නන් විසිනි.

භාෂාවක භාවිතය අලලා පවතින ඊනිය පද්ධතිය 'ව්‍යාකරණය' නම් වේ. මේ ඊනිය කලින් කලට වෙනස් වෙමින් පරිණාමයට පත් වේ. එබැවින් ඒ ඒ කාල පරිච්ඡේදවල පවත්නා ව්‍යාකරණ ඊනිය කවරේ දැයි ව්‍යවහාරානුසාරයෙන් විමසා බැලීම වාග්විද්‍යාඥයාගෙන් ව්‍යාකරණඥයාගෙන් වගකීම වේ.

'සිංහල ඊනිය' නමැති මේ පොත් පෙළේ අරමුණ සමකාලීන සමාජයෙහි සිංහල භාෂාව භාවිත වන ආකාරය විද්‍යාත්මකව විමසා බලා ඊට අදාළ ඊනිය සමුදාය කෙබඳු දැයි විධිමත්ව හෙළි පෙහෙළි කිරීම යි. එසේ කිරීමෙන් සමකාලීන සිංහලයන් සිතන පනත ආකාරය හඳුනා ගැනීමට සිංහල පාඨක ලෝකයාට හැකි වනු ඇත.

පෙර වදන

භාෂාවක් කතා කිරීමට යොදා ගන්නේ 'ශබ්ද' යි. මේ ශබ්ද හිකුත් කෙරෙන්නේ මුවිනි. මුවෙහි ඇති දිව, රසදිව, තොල්, දත් හා තල්ල ආදිය විවිධ ආකාරයෙන් හැසිරවීමෙන් මේ ශබ්ද උපදවනු ලැබේ. මේ ශබ්ද සියල්ල මූලික වශයෙන් දෙ වර්ගයකට වැටේ. 'ස්වර ශබ්ද' හා 'ව්‍යංජන ශබ්ද' යනුවෙනි.

භාෂාවක් ලිවීමට යොදා ගන්නේ 'රූප' යි. මේ රූප ද විවිධ වේ. ඒන භාෂාව ලිවීමට යොදා ගන්නා රූප ඉංග්‍රීසි භාෂාව හෝ සිංහල භාෂාව හෝ ලිවීමට යොදා ගන්නා රූපවලට වඩා වෙනස් ය. ඉංග්‍රීසි හා සිංහල වැනි භාෂා ලිවීමට යොදා ගන්නා රූප හැඳින්වීමට 'අක්ෂර' 'අකුරු' හෝ 'වර්ණ' යන නම් යෙදේ. එබැවින් භාෂාවක් ලිවීමට යොදා ගන්නා අකුරු සියල්ල හැඳින්වීමට 'අක්ෂර මාලාව' හෝ 'වර්ණ මාලාව' යන නම යෙදේ.

ඉංග්‍රීසි ලියන විට ඒකලක්ෂණීය ලිපි ක්‍රම අනුගමනය කෙරෙන්නේ එක ම රීතියක් නොවේ. අල්පෙනෙත්ත යන අර්ථවත් pin (පින්) යන ඉංග්‍රීසි පදයෙහි ශබ්ද 3 ක් ඇතුළත් වේ. එකක් i (ඉ) යන ස්වරය යි. දෙකක් p (ප්) හා n (න්) යන ව්‍යංජන ශබ්ද යි. මේ ස්වර හා ව්‍යංජන ශබ්ද වෙන් කොට ලිවීම ඉංග්‍රීසි රීතිය යි :

p	i	n
ප්	ඉ	න්

එහෙත් සිංහල රීතිය එසේ නොවේ. ව්‍යංජනයකට පසුව යෙදෙන ස්වර ශබ්දය වෙන් කොට ලියන්නේ නැත. ඒ වෙනුවට ඊට මුලින් යෙදෙන 'ප්' අකුරට ම ලකුණක් හෙවත් ඉස් පිල්ලක් එකතු කිරීම සිංහල රීතිය යි. මෙසේ ය:

p	i	n
ප්	ඉ	න්
පි		න්

'අක්ෂර' වෙනුවට යෙදිය හැකි මෙවැනි පිලි හෙවත් ලකුණු හැඳින්වීමට 'අක්ෂරාණු' යන අලුත් නම මෙහි යොදමු. එය සැදෙන්නේ 'අක්ෂර' හා 'අණු' යන පද දෙක සන්ධි කිරීමෙනි:

$$\text{අක්ෂර} + \text{අණු} = \text{අක්ෂරාණු}$$

ඉංග්‍රීසියෙන් ලිවීමට අක්ෂරාණු අවශ්‍ය නැත. අක්ෂරාණු නැතිව ලිවීමේ රීතිය හැඳින්වෙන්නේ 'අක්ෂරපාදක ලේඛනය' (alphabetic writing) යන නමිනි. අක්ෂරාණු ඇතිව ලිවීමේ රීතිය හැඳින්වෙන්නේ 'මාත්‍රාපාදක ලේඛනය' (syllabic writing) යනුවෙනි. සිංහල ලේඛනයෙහි ලා භාවිත කෙරෙන අක්ෂරාණු තුන් වර්ගයකි.

පළමුවැනි වර්ගයට අයත් වන්නේ ගාත්‍රාක්ෂරයක ඇතුළත් වන ස්වරය ඉවත් කිරීම පිණිස යොදා ගන්නා 'දොඩිය' හා 'කැණ' යන 'අක්ෂරාණු' වර්ගය යි.

දෙවැනි වර්ගයට අයත් වන්නේ ව්‍යංජනයකට පසුව එන ස්වරය ලියා දැක්වීම පිණිස යොදා ගන්නා 'ඇල පිල්ල' 'ඉස් පිල්ල' 'ගයනුකිත්ත' වැනි 'පිලි' වර්ගය යි.

තුන්වැනි වර්ගයට අයත් වන්නේ ව්‍යංජනයට පසුව එන ව්‍යංජනයක් ලිවීම පිණිස යොදා ගන්නා 'යංශය' වැනි ලකුණු වර්ගය යි. 'යංශය' යෙදෙන්නේ ව්‍යංජනයකට පසුව එන 'ය' යන්න වෙනුවට ය.

සිංහල අක්ෂර හා අක්ෂරාණු හඳුන්වා දීම මේ පොතේ අරමුණ යි. 'අක්ෂර හා අක්ෂරාණු' නමැති මේ පොතේ අරමුණ සිංහලයෙන් ලියන විට අනුගමනය කරනු ලබන රීති සමහරක් හඳුන්වා දීම යි.

පේ. ඩී. දිසානායක

2 ඒ, පීටර්ස් පෙදෙස
නුගේගොඩ

පටුන

1. ශබ්දයෙන් අක්ෂරයට	7	17. 'ඊ' යන්න : දික් ඉස් පිල්ල	38
2. අක්ෂර අනුපිලිවෙල	8	18. 'උ' යන්න : කෙටි පා පිල්ල	40
3. අක්ෂර හා අක්ෂරානු	10	19. 'උඉ' යන්න : දික් පා පිල්ල	42
4. අක්ෂර පරිමාණ	12	20. 'සෘ' යන්න : කෙටි ගැට පිල්ල	44
5. ගාත්‍රාක්ෂර අල් කිරීම	14	21. 'සෘෘ' ස්වරය : දික් ගැට පිල්ල	46
6. අල් ලකුණු	16	22. 'ඵ' යන්න : කොම්බුව	48
7. අල් ලකුණු භාවිතය	18	23. 'ඵ' යන්න : කොම්බුව හා නවන් පිලි	50
8. ස්වර පිලි නැඟීම හා ම	20	24. 'ඵඵ' යන්න : කොම්බුව දෙක	52
9. ස්වර පිලි හැඳින්වීමට සුදුසු නාම	22	25. 'ඕ' යන්න : කොම්බුව හා ඇල පිල්ල	54
10. අක්ෂරාණු පරිමාණ	24	26. 'ඕ' යන්න : කොම්බුව හා උස් ඇල පිල්ල	56
11. මූල රීති, අනුරීති, ව්‍යතිරේක හා විකල්ප රීති	26	27. 'ඕඉ' යන්න : කොම්බුව හා ගයනුකිත්ත	58
12. ස්වර පිලි හැනි පද	28	28. 'ය' යන්න : යංශය	60
13. 'ආ' යන්න : ඇල පිල්ල	30	29. 'ර' යන්න : රකාරාංශය	62
14. 'ඈ' යන්න : කෙටි ඇද පිල්ල	32	30. 'ර' යන්න : රේඵය	64
15. 'ඈ' යන්න : දික් ඇද පිල්ල	34	31. 'අ' යන්න : ඇල පිල්ල	66
16. 'ඉ' යන්න : කෙටි ඉස් පිල්ල	36	32. බැඳි අකුරු	68
		33. සිංහල, දෙමළ හා සියම් පිලි	70

+

2

අක්ෂර අනුපිළිවෙළ

අද භාවිත වන සිංහල අක්ෂර මාලාවෙහි අකුරු 59ක් ඇත. අද භාවිත නොවන ඉලු-යන්න හා ඉලු-යන්න ද එක් කොට ගත් විට සිංහල හෝඩියෙහි අක්ෂර සංඛ්‍යාව 61 වේ. මෙකී අක්ෂර 59 අකාරාදියක හෙවත් ශබ්දකෝෂයක යෙදෙන අනුපිළිවෙළ 'අකාරාදී පිළිවෙළ' යනුවෙන් හැඳින්වේ. පහත දැක්වෙන්නේ මේ අනුපිළිවෙළ යි.

මේ සඳහා ආදර්ශ වශයෙන් ගත්තේ පූජ්‍ය වැලිවිටියේ සෝරත නාහිමිපාණන්ගේ 'ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂය' හා අධිනීතිඥ හර්ශවන්දු විජයතුංගගේ 'මහා සංහල ශබ්දකෝෂය' යි.

හෝඩිය දක්වන තැන මුලින් ම එන්නේ අ-යන්න වුවත් යටකී ශබ්දකෝෂවල මුලින් ම එන්නේ 'අං' හා 'අ:' යන අර්ධ ගාත්‍රාක්ෂර දෙක බව පෙනේ.

ඒ අනුව සිංහල අකාරාදී පිළිවෙළ මෙසේ දක්වමු:

1. අර්ධ ගාත්‍රාක්ෂර: 2

ගතකුරකට පසුව

අං	කං
අ:	ක:

2. ප්‍රාණාක්ෂර : 16

අ	ක
ආ	කා
ඇ	කැ
ඈ	කෑ
ඉ	කි
ඊ	කී
උ	කූ
ඌ	කූ
ඍ	කා
ඎ	කෘ
ඏ	කෙ
ඐ	කේ
එ	කෙ
ඒ	කො
ඓ	කෝ
ඔ	කො
ඕ	කෝ
ඖ	කො
඗	කෝ

+

+

3

අක්ෂර හා අක්ෂරාණු

භාෂණයෙහි එන්නේ කනට ඇසෙන ශබ්ද යි. ලේඛනයෙහි එන්නේ ඇසට පෙනෙන රූප යි. සිංහල භාෂණයෙහි එන ශබ්ද ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන රූප දෙ වර්ගයකි:

- 1 අක්ෂර
- 2 අක්ෂරාණු

අක්ෂර

'අක්ෂර' යනු කිසියම් ශබ්දයක් ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන මූලික රූපය යි. ඉ යන ස්වර ශබ්දය ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන 'ඉ' යන රූපයත් 'ය' යන ව්‍යංජන ශබ්දය ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන 'ය' යන රූපයත් අක්ෂර වේ.

අක්ෂරාණු

'අක්ෂරාණු' යනු කිසියම් ශබ්දයක් පදයක කිසියම් නිශ්චිත ස්ථානයක යෙදෙන විට ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන විකල්ප රූපය යි. 'ඉ' යන ස්වර ශබ්දය පදයක මූල හැර වෙනත් තැනක යෙදෙන විට එය ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන 'ඹ' යන රූපයත් 'ය' යන ව්‍යංජන ශබ්දය වෙනත් ව්‍යංජන ශබ්දයකට පසුව යෙදෙන විට එය ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන 'ස්' යන රූපයත් 'අක්ෂරාණු' වේ.

1. අක්ෂර

අක්ෂර දෙ වර්ගයකි:

- 1 ප්‍රාණාක්ෂර
- 2 ගාත්‍රාක්ෂර

ප්‍රාණාක්ෂර

'ප්‍රාණාක්ෂර' යනු පදයක මූල යෙදෙන ස්වර ශබ්දයක ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන අක්ෂරය යි. 'ඉර' යන පදයෙහි මූල යෙදෙන 'ඉ' යන අකුර මෙහි. 'ප්‍රාණාක්ෂර' යනු ලෙව් ලැකියට අයත් පදයකි. එය කවි ලැකියෙහි එන්නේ 'පණකුරු' යනුවෙනි.

ගාත්‍රාක්ෂර

'ගාත්‍රාක්ෂර' යනු ව්‍යංජන ශබ්දයක් ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන අක්ෂරය යි.

'ඉර' යන පදයෙහි යෙදෙන 'ර' යන අකුර මෙහි. 'ගාත්‍රාක්ෂර' යනු ලෙව් ලැකියට අයත් පදයකි. එය කවි ලැකියෙහි එන්නේ 'ගනකුරු' යනුවෙනි.

+

+

2. අක්ෂරාණු

අක්ෂරාණු තුන් වර්ගයකි.

- i අල් ලකුණු
- ii ස්වර පිලි
- iii ව්‍යංජන පිලි

i අල් ලකුණු

අල් ලකුණු යනු ගාත්‍රාක්ෂරයක ගැබ්වන ස්වරය ඉවත් කිරීමට යෙදෙන ලකුණු යි. එවැනි ලකුණු දෙකකි:

අ. කොඩිය p ක → ක්

ආ. රැකුණු ම → ම්

ii ස්වර පිලි

'ස්වර පිලි' යනු පදයක මූල හැර වෙනත් තැනක යෙදෙන ස්වර ශබ්දයක් ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන අක්ෂරාණු විශේෂය යි.

'ඉ' යන ස්වර ශබ්දය ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන 'ඹ' යන පිල්ල මෙහි. මේ ස්වර පිල්ල 'ඉස් පිල්ල' යන නමින් හැඳින්වේ.

iii ව්‍යංජන පිලි

'ව්‍යංජන පිලි' යනු ව්‍යංජන ශබ්දයක් ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන අක්ෂරාණු විශේෂය යි. එවැනි ව්‍යංජන පිලි කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

අ. යංශය	z	ක්-ය	→	ක්‍ය
ආ. රකාරාංශය	u	ක්-ර	→	භු
ඇ. ඊළිය	o	ඊ-ක	→	කී
ඈ. දකාරාංශය	(දී-ව	→	ව

ස්වර පිලි හඳුන්වන නම්

සිංහලයෙහි එන ස්වර පිලින් ඒවා හැඳින්වීමට යෙදිය යුතු නාමන් අතර යම් පොදු සම්මතයක් තිබීම සිංහලය හදාරන්නන්ට පහසුවකි. නිදසුනක් වශයෙන් දක්වතොත් 'ඇ' යන ස්වර ශබ්දය වෙනුවට යෙදෙන ස්වර පිල්ල හැඳින්වීමට අද යෙදෙන නම් කීපයකි:

ඇදය
 ඇස්ලි
 අස් පිල්ල
 ඇකාරාංශය
 හුස්ව මාත්‍රාංශය

මේ සියල්ල වෙනුවට 'ඇද පිල්ල' යන නම යෙදීම වඩාත් සුදුසු ය. ඒ නම ස්වර පිලි හඳුන්වන වෙනත් නම් සමඟ ගැළපෙන හෙයින්:

ඇල පිල්ල
 ඉස් පිල්ල
 පා පිල්ල
 ගැට පිල්ල
 උඩු පිල්ල
 උස් පිල්ල

+

+

4

අක්ෂර පරිමාණ

හැම අක්ෂර රූපයකට ම ආවේණික වූ උස ප්‍රමාණයක් ඇත. මේ පරිමාණ අනුව සිංහල අකුරු සියල්ල තුන් වැදෑරුම් ය:

- 1 මධ්‍ය අක්ෂර
- 2 ආරෝහණ අක්ෂර
- 3 අවරෝහණ අක්ෂර

මේ වර්ග කිරීම සඳහා යොදා ගන්නේ ප්‍රධාන වශයෙන් තීරු තුනකින් යුත් රාමුවකි. මැද පේළිය අකුරු පේළියකින් ද යුක්තය:

උඩ තීරුව
 මැද තීරුව
 යටි තීරුව

මධ්‍ය අක්ෂර

‘මධ්‍ය අක්ෂර’ යනු මේ තීරු තුනෙන් මැද තීරුව තරම් උස ප්‍රමාණයක් ඇති අක්ෂර යි. ‘ක’ යන්න මෙහි.

ආරෝහණ අක්ෂර

‘ආරෝහණ අක්ෂර’ යනු මැද තීරුවේ පහළ සිට උඩ තීරුවේ මැද දක්වා විහිදෙන අකුරු යි. ‘ම’ යන්න මෙහි.

අවරෝහණ අක්ෂර

‘අවරෝහණ අක්ෂර’ යනු මැද තීරුවේ ඉහළ සිට යටි තීරුවේ පහළ දක්වා විහිදෙන අකුරු යි. ‘ල’ යන්න මෙහි.

1. මධ්‍ය අක්ෂර : 23

ප්‍රාණාක්ෂර : 2

සා සාආ

ගාත්‍රාක්ෂර : 19

ක ස

ග ග

භ භ

ප ප

ශ ෂ

හ හ

ස ය

ර ශ්‍ර

ජ ජ්

ඟ

අර්ධ ගාත්‍රාක්ෂර : 2

ච ච්ච

+

(c) Sumitha Publishers